

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1469/2025
17.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Иване Трајковић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 4К.81/24 од 27.12.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.69/25 од 01.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Иване Трајковић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину 4К.81/24 од 27.12.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.69/25 од 01.07.2025. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљених **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину 4К.81/24 од 27.12.2024. године окривљени АА и ББ су оглашени кривим због извршења по једног кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђени су на казне затвора у трајању од по 4 (четири) месеца које ће издржавати у просторијама у којима станују, без примене електронског надзора, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, изречене казне ће се заменити у казне затвора које ће окривљени издржавати у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом окривљени су обавезани да плате суду на име паушала износе од по 5.000,00 динара сваки, а у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Окривљени су обавезани да оштећенима ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ накнаде трошкове кривичног поступка, а о чијем износу ће суд одлучивати

посебним решењем након правноснажности пресуде. Оштећени ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ су за остваривање имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.69/25 од 01.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Иване Трајковић и потврђена је пресуда Основног суда у Параћину 4К.81/24 од 27.12.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Ивана Трајковић, због повреда одредаба члана 96, члана 258, члана 395. став 4, члана 428. став 8. и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те због повреде одредбе члана 138. КЗ, са предлогом да Врховни суд на основу члана 492. ЗКП усвоји поднети захтев, те да укине пресуде Основног суда у Параћину 4К.81/24 од 27.12.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж1.бр.69/25 од 01.07.2025. године и предмет врати на поновни поступак и одлучивање или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе, као и да на основу члана 488. ЗКП позове браниоца окривљених на седницу већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљених АА и ББ у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива на незаконитим доказима и то на исказима сведока оштећених ГГ, ВВ, ДД, ЂЂ и ЕЕ, као и исказу сведока ЖЖ, а који искази су дати на записницима о главном претресу. Као разлог незаконитости исказа сведока оштећених и сведока ЖЖ, бранилац истиче да сведоци оштећени и сведок ЖЖ пре давања својих исказа нису положили заклетву у складу са чланом 96. ЗКП, нити су од стране суда упозорени на последице давања лажног исказа.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених којима се у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а због које окривљени преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости, се по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер из списка предмета и то записника о главном претресу одржаном дана 30.05.2024. године када су у својству сведока испитани оштећени ДД,

ЕЕ и ЂЂ, те из записника о главном претресу одржаном дана 22.10.2024. године када су у својству сведока испитани оштећени ГГ и ВВ, као и сведок ЖЖ, произилази да су сви сведоци оштећени и сведок ЖЖ пре почетка испитивања упозорени да су дужни да говоре истину и на законске последице давања лажног исказа, те да су пре сведочења на основу члана 96. ЗКП положили заклетву, као и да су тек након полагања заклетве у смислу члана 96. ЗКП дали своје исказе, па стога, супротно наводима браниоца окривљених, приликом испитивања на главном претресу сведока оштећених ГГ, ВВ, ДД, ЂЂ и ЕЕ, као и сведока ЖЖ, није дошло до повреде одредбе члана 96. ЗКП везано за полагање заклетве од стране сведока пре сведочења и по налажењу овога суда искази сведока оштећених и сведока ЖЖ су дати у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и као такви се могу користити у кривичном поступку и на њима су нижестепени судови могли засновати побијане правноснажне пресуде.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у делу у којем као незаконите доказе означава записнике о испитивању сведока оштећених ДД, ЂЂ и ЕЕ, као и сведока ЖЖ, који су сачињени пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Параћину дана 06.03.2024. године. Као разлог незаконитости наведених записника, бранилац истиче да окривљена ББ није била уредно позвана да присуствује испитивању наведених сведока за дан 06.03.2024. године, док је окривљени АА из оправданих здравствених разлога био спречен да приступи по позиву тужилаштва за дан 06.03.2024. године, а о чему је обавестио тужилаштво сутрадан дана 07.03.2024. године и доставио је медицинску документацију и затражио да му се омогући да учествује у поступку и да се доказна радња понови, при чему су на главном претресу наведени сведоци приликом њиховог испитивања само остали при својим исказима датим пред јавним тужиоцем и суд их није испитивао о ономе што су се већ раније изјашњавали.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених се не могу прихватити као основани. Ово са разлога јер чињеница да је испитивање сведока оштећених ДД, ЂЂ и ЕЕ, као и сведока ЖЖ, дана 06.03.2024. године пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Параћину обављено без уредног обавештавања окривљене ББ од стране јавног тужиоца, по оцени овога суда, не представља разлог за издвајање из списка предмета записника о њиховом испитивању, будући да је у питању недостатак који се може отклонити на главном претресу непосредним испитивањем наведених сведока, а што је у конкретном случају у овом кривичном поступку и учињено непосредним испитивањем на главном претресу одржаном дана 30.05.2024. године сведока оштећених ДД, ЕЕ и ЂЂ, а на главном претресу одржаном дана 22.10.2024. године сведока ЖЖ, а у присуству окривљених АА и ББ и заједничког браниоца окривљених - адвоката Иване Трајковић, где су се сведоци оштећени и сведок ЖЖ у оквиру својих исказа изјаснили да у свему остају при исказима датим на записницима пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Параћину, одговарајући при томе на постављена питања браниоца окривљених - адвоката Иване Трајковић, поступајућег судије и јавног тужиоца. Имајући у виду наведено бранилац окривљених и окривљени су, по налажењу овога суда, имали могућност да у контрадикторном поступку на главном претресу сведоцима

оштећенима и сведоку ЖЖ постављају питања и износе примедбе, а што је у конкретном случају бранилац окривљених и учинио. Надаље, како из списка предмета произилази да окривљени АА и ББ нису имали изабраног браниоца у тренутку испитивања наведених сведока оштећених и сведока ЖЖ пред јавним тужиоцем, већ су га ангажовали након спровођења наведене доказне радње и то дана 07.03.2024. године када је заједнички бранилац окривљених - адвокат Ивана Трајковић доставила јавном тужилаштву пуномоћје за заступање окривљених, при чему се у конкретном случају не ради о обавезној одбрани, те имајући при томе у виду да из записника о саслушању окривљеног АА пред јавним тужиоцем ОЈТ у Параћину дана 21.02.2024. године произилази да је окривљени АА усменим му саопштавањем уредно позван да присуствује испитивању напред наведених сведока дана 06.03.2024. године (што у поднетом захтеву не негира бранилац окривљених), а да свој изостанак није оправдао до дана 06.03.2024. године када је спроведена доказна радња испитивања сведока оштећених ДД, ЕЕ и ЂЂ и сведока ЖЖ пред јавним тужиоцем ОЈТ у Параћину, будући да је бранилац окривљених - адвокат Ивана Трајковић дана 07.03.2024. године уз достављено пуномоћје за заступање окривљених поднеском обавестила јавно тужилаштво о спречености окривљеног АА да присуствује наведеној доказној радњи заказаној за дан 06.03.2024. године, то се и у овом делу не може говорити о незаконитости записника о испитивању сведока оштећених ДД, ЂЂ и ЕЕ, као и сведока ЖЖ, који су сачињени пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Параћину дана 06.03.2024. године.

Имајући у виду све напред наведено, Врховни суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога на штету окривљених није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљених неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у делу у којем истиче да је суд одлуком о имовинскоправном захтеву повредио одредбу члана 258. ЗКП, будући да је оштећене за остваривање имовинскоправног захтева упутио на парницу, иако од стране оштећених током трајања кривичног поступка није истакнут имовинскоправни захтев, при чему се по браниоцу истицање имовинскоправног захтева од стране пуномоћника свих оштећених приликом давања завршне речи на записнику о главном претресу одржаном дана 27.12.2024. године не може сматрати изјављивањем имовинскоправног захтева од стране оштећених, јер је главни претрес по браниоцу тада већ завршен. Изнетим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених се, по налажењу овога суда, нижестепене пресуде суштински побијају због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП.

Супротно наводима браниоца окривљених, по налажењу Врховног суда, нижестепени судови одлуком о имовинскоправном захтеву нису повредили одредбу члана 258. ЗКП. Ово са разлога јер из списка предмета и то записника о главном претресу одржаном дана 27.12.2024. године произилази да је пре завршетка главног

претреса пуномоћник свих оштећених - адвокат Драган Бојанић у име свих оштећених истакао имовинскоправни захтев, дакле произилази да је имовинскоправни захтев од стране овлашћених лица истакнут пре окончања првостепеног поступка, тако да је у конкретном случају првостепени суд правилном применом одредбе члана 258. ЗКП оштећене упутио на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљених у осталом делу захтева као разлог његовог подношења истиче повреду одредбе члана 138. КЗ, навођењем да се у радњама окривљених не стичу сва обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, а који наводи браниоца окривљених би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљенима. Међутим, бранилац непостојање по њему у радњама окривљених свих обележја предметног кривичног дела, по налажењу Врховног суда, суштински образлаже тако што оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и оцену изведених доказа од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, изношењем при томе сопствене оцене изведених доказа из које по браниоцу произилази да окривљени нису критичном приликом изrekli оштећенима никакве озбиљне и реалне претње, нити су се оштећени осећали угрожено од стране окривљених и уплашено за своју безбедност, пошто је полицију позвао окривљени АА, а не оштећени који су тек након више од 10 дана од критичног догађаја поднели кривичну пријаву против окривљених. Изнетим наводима бранилац окривљених, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљених, као разлог подношења захтева за заштиту законитости, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљенима, док суштински указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд у овом делу поднети захтев браниоца окривљених оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљених као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи повреду одредбе члана 428. став 8. ЗКП, истицањем да првостепени суд није у образложењу првостепене пресуде дао разлоге због чега је одбио доказни предлог одбране да се изврши увид у ЦД који је критичном приликом сачинио окривљени АА. Осим тога, бранилац окривљених као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да су противречни разлози суда који су дати везано за то када је оштећени ГГ задобио телесну повреду, као и да о чињеницама које су предмет

доказивања постоји противречност између онога што се наводи у разлозима побијаних нижестепених пресуда о садржини исправа које се налазе у списима предмета и самих тих исправа. Такође, бранилац окривљених као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 395. став 4. ЗКП. Бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче и да првостепени суд није одлучио о свим доказним предлозима одбране и то између осталог да се у својству сведока испитају полицијски службеници ЗЗ, ИИ и ЈЈ, а који наводи браниоца би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 15. став 3. ЗКП. Бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче и да другостепени суд није у образложењу другостепене пресуде дао оцену свих жалбених навода одбране, а који наводи браниоца би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљених у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија и због повреда одредаба члана 15. став 3, члана 395. став 4, члана 428. став 8, члана 438. став 2. тачка 2) и члана 460. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховом браниоцу, то је Врховни суд захтев браниоца окривљених и у овом делу оценио недозвољеним.

Осталим наводима у поднетом захтеву бранилац окривљених, по налажењу Врховног суда, указује на постојање по њему неправилности у поступању судије појединца при руковођењу главним претресом, те неправилности у начину сачињавања записника о главном претресу одржаном дана 09.04.2024. године, дана 22.10.2024. године и дана 27.12.2024. године, уз оспоравање при томе веродостојности садржине наведених записника о главном претресу и полемисање са разлозима које је у вези наведеног дао другостепени суд у образложењу побијане другостепене пресуде, а што све не представља дозвољен законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па је стога Врховни суд и у овом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљених оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Иване Трајковић, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић